

Nostre Ideal

PUBLICACIÓ DE CULTURA

 Redacció i Administració:
Jaume I, 98

 Número solt 15 cts. — Subscripció
anual 1'50 ptes. — Subscripció men-
sual amb dret als sorteigs de llibres
1 pta.

 Dels treballs publicats en són
responsables llurs autors

Cal crear una càtedra de democràcia

Es d'urgent necessitat que la Generalitat de Catalunya creï una càtedra qual finalitat sigui la de definir i explicar, verbalment per als que puguin assistir a escoltar les lliçons i per escrit per a que tothom se'n pugui aprofitar, el veritable sentit de la paraula democràcia, que tant s'ha usat i segueix emprant-se sense conèixer prou bé el seu significat molts dels que l'han fet servir per a procurar-se popularitat, explicant a les masses sols els drets que el poble té i callant-li a aquest els deures a que l'obliga la veritable democràcia.

En el camp del Dret polític la paraula «democràcia» és una de les que mouen a més confusió per no estar determinat d'una manera prou clara un dels seus principals components: el poble.

La paraula «democràcia» procedeix etimològicament de les paraules gregues «demos» poble i «kratos» força, poder, autoritat. Moltes són les significacions que s'ha volgut donar a la paraula «poble», admetent-se, per la major de tractadistes, com a sinònim de societat política, i com tota societat, sigui o no sigui política, se la suposa amb capacitat per a manifestar-se i obrar en el camp del Dret, quan aquestes manifestacions i operacions es realitzen, hi ha un nom que ho caracteritza, que es diu «sobirania».

La «sobirania» resideix originàriament en la societat i és la cinquena essència de l'Estat, i parlar de components de «sobirania» és el mateix que referir-se a formes d'Estat, que no s'ha de confondre amb formes de govern, i una de les formes d'Estat és la democràcia, que suposa la pertinença de la sobirania a tots o

al menys a la generalitat dels individus d'un Estat, quina diferència entre les demés formes d'Estat consisteix en què si la «Democràcia» és aquell Estat en que la multitud governa en utilitat pública o de tots, «Aristocràcia» és aquell en que es confia a més d'un individu el govern i «Monarquia» és aquell en que el poder dirigit a l'interès comú, no correspon més que a un individu. Les dites tres formes poden degenerar: la monarquia en tirania; l'aristocràcia en oligarquia i la democràcia en demagògia, sobre quin punt en tractarem en altres nombres.

Si sentíssim tots el veritable sentit de la paraula «democràcia» a l'hora present no veuríem com per part de molts que pretenen dirigir l'opinió, es defensen actes i procediments que pugnen amb un règim democràtic.

Si el règim nou ha vingut a substituir el règim vell, precisament pels defectes que aquest contenia, ¿perquè es segueixen aquells procediments si bé aplicats a l'inversa?

Es legisla per decret com en temps de la Dictadura, amb un afany innecessari i fins inoportú, perquè en els moments actuals és un perill, per lo molt que gasta als Governos, el governar sense la intervenció de les Corts, i no convé que s'exposin, els homes del Govern provisional, a cap fracàs, per les conseqüències que podria derivar-se'n, mentre no existeixi el poder moderador que ha de sortir de les Corts Constituents.

S'ha seguit un criteri molt antidemocràtic en la constitució de molts Ajuntaments, puix no s'ha respectat la voluntat del poble en moltes eleccions, havent estat anul·lades les últimes en un nombre tan gran de localitats, fins en algunes que ni protesta s'hi havia produït, que no estàvem pas acostumats a veure-ho, i malgrat haver reconegut tots els partits

que havien estat, dites eleccions, tan sinceres com mai s'havien presenciat.

Finalment s'ha fet l'elecció dels Diputats de la Generalitat per aquell procediment que tots els partits d'esquerra havien combatut tant com antidemocràtic, com és el sufragi de segon grau, el qual no permet que el poble tingui intervenció directa en l'elecció.

Estem segurs que tots aquests fets indicats han pogut succeir per la manca d'educació en els principis democràtics que qui més qui menys tots sofrem. Cal que ens hi eduquem si no volem fer fracassar la República.

Comparances

Ens trobem, a Espanya, que tot i estar mancats d'escoles i centres oficials d'ensenyança superior, permetem que bandabes de sers inconscients, cremin i destrueixin centres d'intensa cultura, com, entre altres, collegis en que s'hi donava instrucció a centenars de criatures i joves de tots estaments, i la Universitat Catòlica d'Arts i Oficis, de Madrid, de reconeguda fama i admiració de forasters, en la qual s'hi havien preparat, per a l'exercici de llur professió, centenars d'obriers; cremant-se amb el magnífic edifici, construït expressament, els esplèndids laboratoris i la rica biblioteca integrada per més de 80.000 volums, format el conjunt per la reunió d'esforços d'homes eminents que, durant una colla d'anys, han anat treballant a la callada sols per amor a Déu i al proïsme, que és el deure que s'imposa el religiós, ja que la recompensa no l'espera pas dels homes.

Com si els fets referits responguessin a una consigna, tot seguit d'ocorreguts, han circulat noves referents a manejos per a que l'expulsió de les ordes religioses sigui decretada, i d'una manera particular la dels Jesuïtes.

Això volen i per això es mouen els que no els hi convé que el principi de l'ordre estigui vinculat en la moral que difundeixen els Jesuïtes a la joventut en llurs collegis per a la seva formació espiritual.

Les armes emprades pels sectaris per a combatre les ordes religioses, i particularment els Jesuïtes, de temps són conegudes: que exerceixen influències polítiques i que acumulen riqueses. D'aquestes dues acusacions, que són les més usades, se'n serveixen gents que saben que menteixen, i, si altres les creuen i trameten, és perquè no coneixen l'obra dels Jesuïtes.

No volem creure que hi hagi, una vegada ben assabentats, persones humanes, no monstres, que vulguin veure abandonats centenars de lleprosos que els Jesuïtes sostenen a Fontilles (província d'Alacant), sense cap mena d'ajuda oficial, perquè estem ben segurs que no anirien a substituir-los els que volen passar per redemptors del poble, tot embaucant-lo en profit propi; com tampoc podem creure que vulgui, el poble conscient, veure abandonats, sense mitjans d'instrucció, milers de nois que la reben dels Jesuïtes i de moltes altres ordes religioses, majorment quan tan deficient és l'ensenyança oficial, no precisament pel professorat, sinó per raó de la manca de material pedagògic, de laboratoris i de locals capaços i adequats. Que l'ensenyança dels religiosos no és incompatible amb l'avenç del progrés, sinó tot el contrari, ho poden manifestar, aquí Mollet, un bon nombre de pares que, desitjant procurar per llurs fills el millor patrimoni que poden donar-los-hi, com és una instrucció, han fet i fan el sacrifici d'enviar-los al col·legi dels Germans de les Escoles Cristianes, de Montcada, malgrat els inconvenients de la distància, a part dels pares que, podent fer més, els han enviat o els tenen d'interns en altres collegis dirigits per religiosos.

Ens ressim a creure que d'entre les persones que coneixen o que coneguessin el Col·legi Màxim de Sarrià, dirigit pels Jesuïtes, i el gran servei que presten a la ciència, en sortís una sola que es manifestés en el sentit que no convé per a la ciència, pel progrés i per a la civilització, que aquells laboratoris de Química i Biologia, perfectament muntats a còpia d'hores d'estudi, de sacrificis i d'esmerçar-hi grosses sumes de diners, segueixin funcionant, o que no deuen seguir amb la direcció dels Jesuïtes i del Pare Vitoria, glòria espanyola de la ciència química i biològica, i de fama mundial. Estem segurs que ni una sola persona, desproveïda de prejudicis, no ajupís el cap i confesés l'equívoc, si abans de conèixer aquell fogar de ciència, hagués cregut en la necessitat o conveniència de destruir-ho pel fet d'ésser obra dels Jesuïtes.

Menys podem creure en que hi hagi qui, davant del món científic, vulgui prendre la responsabilitat de fer desaparèixer l'Observatori de l'Ebre, prop de Tortosa, dirigit i sostingut també pels Jesuïtes, la reputació del qual és indiscutible entre els homes de ciència de tot el món.

Podran, homes sectaris, cegats per la passió, acordar l'expulsió dels Jesuïtes, però no per això l'Orde restarà abolida. Altres països els esperen amb els braços ben oberts, malgrat no ésser la catòlica llur religió, com són Alemanya, Japó i Estats Units, per a citar només els de major cultura i progrés.

Si nosaltres no sabem apreciar el que fa grans i forts els pobles: la fe i la cultura, haurem de veure com del nostre país desapareixen esplèndids centres d'ensenyança que s'han fet grans precisament perquè l'Estat no ha sabut muntar-los i la iniciativa laica no s'ha vist capaç de crear-los i menys de sostenir-los.

Mentre a Espanya els homes sectaris s'ocupen de fer democràcia, tractant de l'expulsió dels Jesuïtes, a Nord-Amèrica, país de la democràcia, s'hi estenen i funden Universitats en les principals capitals, com la de Georgetown, a la mateixa capital dels Estats Units; la de Narquette, a Wiscousin; la de Loyolà, a Xicago; la de Sant Lluís, a la ciutat del mateix nom; la de Fordham, a Nova York, i altres centres d'ensenyança dirigits i sostinguts també pels Jesuïtes, en els quals s'hi eduquen milers de nord-americans, sortint-ne metges, advocats, comerciants, sociòlegs, periodistes, professors de literatura i de ciència preparats per a la vida activíssima d'aquella República, que tan de bo n'hi sabessim copiar les coses bones que té.

Si comparem la conducta observada pels homes del país de la democràcia per excel·lència amb la dels homes del nostre país que es diuen demòcrates, si bé els fets pugnen amb llurs obres, quin contrast hi trobem!

A l'entorn de la persecució religiosa

Als ulls de tot bon observador no li pot passar desapercebut l'alt grau de consideració i respecte que les Ordes Religioses mereixen als pobles que avui dia ocupen la capdavantera en el món de la cultura.

Ens limitarem a ressenyar dos fets, suficientment eloqüents per a que no calgui cap comentari a fer.

* * *

Fou a la tardor de l'any passat, amb motiu del nomenament del nou Rector de la Universitat de Fordham, a Nova York, el P. Lluís J. Hogan, jesuïta, que a l'esmentada Universitat s'hi

reuniren representacions de noranta de les més acreditades institucions d'ensenyament dels Estats Units, i d'una vintena de representacions de societats d'educació i estimul cultural.

El personal d'aquesta Universitat està constituït per cinquanta quatre religiosos jesuïtes i quaranta set adjunts, lliurement escollits pels mateixos jesuïtes. Segons la matrícula del darrer any s'hi eduquen en les seves aules, vint mil cinc cents alumnes de segona ensenyança.

A aquell acte hi assistia el Ministre d'Educació d'aquell Estat, el qual havia de pronunciar un discurs, ço que havia provocat una gran expectació entre els nombrosos oients, d'espiritualitat ben diferent i contrària, pel motiu que un Ministre protestant parlés en una Universitat catòlica, regida per Jesuïtes.

El citat Ministre, Frank Pierrepont Graves, començà:

«Molt acostumen els homes vanar-se dels seus majors i enorgullir-se del seus pares. Mes l'Institut Pedagògic de Fordham, il·lustre per les seves preclaríssimes gestes, es pot gloriejar amb raó en «quatre» pares, si és lícit ajuntar a aquest nom aquests adjectius numerals. Perquè la Universitat de Fordham pot comptar amb justícia que deu el seu origen a quatre fonts.

Primer de tot, i és el principal, Fordham no pot oblidar que, si viu, ho deu a la *Companyia de Jesús*, és a dir, que és filla espiritual, per dir-ho així, d'*Ignasi de Loyola*. Han passat ja quatre centúries des de que aquell noble soldat espanyol, en consagrar-se en defensa de la religió, va doblegar els seus genolls a l'antic temple de «Montmartre», voltat d'aquell manat de devots companys; però l'*eficàcia de la seva influència*, assisteix de llavors ençà, amb una força sempre nova i amb novell esplendor amplificant les fronteres del cristianisme catòlic. No fou Loyola un simple ascètic visionari; fou un capità insigne i mestre en els afers de pedagogia, dotat de virior mental i gran força d'esperit. Ja abans de la seva mort, aquest ferment de l'*alta educació jesuítica*, havia penetrat gran part d'Europa; però avui dia, els collegis de la Companyia de Jesús, s'han estés fins les més llunyanes platges de la terra. No són menys de cinquanta les fundacions d'aquesta mena fetes aquí en la nostra Pàtria, de les quals, algunes, com les de Georgetown, Saint Louis, Creighton i Fordham han evolucionat en *veritables Universitats* i han estés pertot arreu el seu nom i fama.»

* * *

De des de fa uns quants anys, s'ha pogut observar als socialistes alemanys un canvi de procedir envers les Ordes religioses establertes al seu Estat. El seu programa manté una actitud negativa envers la religió, actitud que s'ha vist decantada cap a una nova orientació d'apropament al pensar d'alguns dirigents de grups socialistes catòlics.

Es notori veure com d'entre els capdavaners de l'extrem socialisme alemany, en surt una intensa propaganda defensan l'aproximació dels catòlics cap als socialistes, i per això no és gens estrany veure en molts llocs certs nuclis d'una i altra banda en íntim contacte i perfecta harmonia en quant a qüestions de problema social.

Però el més curiós del cas, és el procedir dels socialistes enfront la campanya que contra la religió realitzen els nacionalistes en els debats del Parlament. No sols no s'abstenen d'intervenir en aquestes lluites, sinó que amb fort entusiasme la defensen dels seus atacs. Ells foren els que donaren moviment a l'empenta de llibertat amb què es restituïren els drets a les Congregacions religioses. Gràcies a ells, els Jesuïtes han pogut fundar col·legis i residències fins dintre el mateix Berlín.

Els socialistes, en totes aquestes discussions, han dit: S'ha de donar als catòlics el que necessiten. Si a ells els interessa convents, convents devem concedir-los.

I tota aquesta qüestió la tenen definida d'una manera molt assenyada. Els socialistes lluiten per la idea de la *llibertat ben entesa*; ells volen donar a *tothom* la seva part de llibertat. Si els catòlics tenen la seva llibertat en un punt tan evident com és el de l'exercici de la religió, no hi ha res que pugui oposar-se als seus drets.

Reflexions

La lliura esterlina en la darrera setmana va arribar a 62 pessetes. Ha tornat a baixar, però, més de deu enters,

Aquestes brusques oscil·lacions de la peseta s'haurien pogut evitar més fàcilment si En Ventosa hagués pogut portar a terme el contracte amb el grup Morgan i per quines negociacions va ésser tan calumniat i combatut.

El nou ministre d'Hisenda, Sr. Prieto, les represes i per aquest motiu i també perquè no apujant-se els preus de la major part dels articles de l'interior, s'ha demostrat que no dismi-

nueix a casa nostra el poder adquisitiu de la nostra divisa, nosaltres creiem que no hi ha motiu per aquesta depreciació exterior i que han de millorar a favor nostre els canvis.

Cal però que hi hagi tranquil·litat a Espanya si no es vol portar un daltabaix i el Govern ha de fer que així sigui no publicant decrets innecessaris que pertorbin els esperits i els ciutadans d'un i altre cantó han de servir una actitud serena.

NOTICIARI

Dijous passat es celebrà amb solemnitat la processó de Corpus, si bé fent el recorregut una mica més curt que de costum,

Ha merescut grans alabances de la part sensata de la població la conducta de l'Alcalde Sr. Feliu Tura, dels Tinents Srs. Salvat i Castells (Joan), dels regidors Srs. Guasch i Comadran i d'altres elements amics polítics seus, els quals seguint el recorregut de la processó feren respectar el dret dels catòlics a celebrar aquesta festa tradicional i popular, sense que ocorreguessin fets d'importància.

Nosaltres hem de felicitar-los també ben coralment i al fer-ho així des d'aquestes planes a l'ensemps que fem un acte de justícia del que sentiem necessitat, satisfem el desig que ens han manifestat molts assistents a la processó de que ho féssim així públicament.

També per aquest motiu felicità a les Autoritats el Sr. Rector, des de l'altar, en el discurs final de consuetud.

En el passat maig nasqueren a Mollet 7 infants, s'efectuaren 3 matrimonis i hi tingueren lloc 3 defuncions.

Demà han de tenir lloc, tal com diguérem, les eleccions de Jutge municipal i suplent i Fiscal municipal i suplent.

Tots els electors tenen l'obligació de votar per aquests càrrecs els que millor els sembli que els poden desempenyar, en el lloc i hores de les darreres eleccions.